

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 9. Педагогіка і психологія

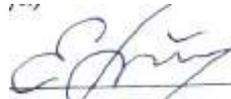
рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)
галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне
забезпечення
спеціальність I7 Терапія та реабілітація
освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»
форма(и) навчання денна

Київ-2025 р

**Інформація про розробника та розгляд і схвалення
робочої програми навчальної дисципліни**

РОЗРОБНИК робочої програми навчальної дисципліни

Кандидат пед. наук , доцент

(підпис)

Євген Пузирьов

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії
та суспільних наук

Протокол № 1 від 25.08.2025 Завідувач кафедри

Олена ВЛАСЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри медичної реабілітації,
валеології та оздоровчих технологій в спорті Навчально-наукового
гуманітарного інституту(ННГІ).

Протокол № 1 від 25.08.2025
Завідувач кафедри

(підпис)

Уляна ЛУЩИК

ПОГОДЖЕНО:

Розглянуто та схвалено на засіданні навчально-методичної ради
навчально-наукового гуманітарного інституту

Протокол № 8 від 27.08.2025 Голова НМР

Сергій ГУБАРОВ

ЗМІСТ

- 1 Загальна інформація про навчальну дисципліну
- 2 Опис навчальної дисципліни
 - 2.1 Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни
 - 2.2 Міждисциплінарні зв'язки
- 3 Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми
- 4 Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми
- 5 Структура та обсяг навчальної дисципліни
 - 5.1 Тематика семінарських занять
 - 5.2 Тематика практичних занять
 - 5.3 Тематика лабораторних занять
 - 5.4 Тематика самостійної роботи здобувачів
- 6 Інформація про індивідуальне завдання
 - 6.1 Завдання до практичних робіт
 - 6.2 Орієнтовні теми рефератів
 - 6.3 Орієнтовні теми презентацій
- 7 Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни
- 8 Політика дисципліни
- 9 Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача
 - 9.1 Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни, та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.
 - 9.2 Методи контролю та оцінювання
 - 9.3 Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми здобуття освіти та форми підсумкового (семестрового) контролю.
 - 9.4 Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті
- 10 Рекомендовані джерела інформації

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

1.1. Назва навчальної дисципліни, код в освітній програмі	Педагогіка і психологія , ОК9
1.2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
1.3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	3-й рік навчання, 6-й семестр
1.4. Обсяг навчальної дисципліни за формами здобуття освіти	очна (денна)
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин, в тому числі	90
● аудиторні години	30
лекції	10
семінарські заняття	10
практичні заняття	10
● самостійна робота	60
1.5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Залік
1.6. Інформація про консультації	Згідно затвердженого графіка консультацій
1.7. Мова викладання	українська
1.8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача(ів) (науковий ступінь, вчене звання)	Кандидат педагогічних наук, доцент Пузирьов Євген Володимирович
1.9. Контактна інформація викладача	puzyrov.yevhen@tnu.edu.ua

2. Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни. Навчальну дисципліну «Педагогіка і психологія» розроблено відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю І7 «Терапія та реабілітація». Вивчення дисципліни сприяє поглибленому усвідомленню важливих аспектів взаємодії між психологічними та педагогічними процесами, розширює знання в галузі психології та педагогіки для більш ефективної взаємодії в освітньому середовищі. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування у студентів систематизованих психолого-педагогічних уявлень, теоретичних знань і практичних умінь здійснювати психологічний супровід навчально-виховної діяльності. Значна увага приділяється психологічним аспектам навчання, виховання та розвитку особистості, враховуючи індивідуальні потреби та відмінності.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: ЗМ 1. Науково-теоретичні засади психології як науки. ЗМ 2. Психологічні основи навчання та виховання.

Вивчення дисципліни розвиває практичні навички взаємодії з учасниками навчально-виховного процесу, виявляє та розв'язує проблеми психологічного здоров'я в навчальному середовищі, а також розробляє та впроваджує психологічні програми для оптимізації навчання та виховання. Дисципліна є важливою складовою професійної підготовки майбутніх фахівців з терапії та реабілітації й слугує підґрунтям для подальшого вивчення спеціальних дисциплін.

2.1 Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Педагогіка і психологія» є: ознайомити студентів з механізмами ефективної організації освітнього та виховного процесів з урахуванням вікових психологічних норм розвитку психіки; специфікою грамотного психологічного супроводу освітнього та виховного процесу на різних його етапах; розвиток уявлень щодо створення умов для розвитку індивідуальних здібностей суб'єктів навчання та особистісної професійної самореалізації студентів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогіка і психологія» є:

- вивчення структури дисципліни, категоріального апарату, методів дослідження;
- визначення головних проблем психічного розвитку в контексті психології, вивчення характеристик та складових компонентів процесу навчання, учіння і научіння;
- вивчення сучасних підходів до виховного процесу, специфіки

- виховного впливу на особистість;
- вивчення педагогічних характеристик та складових педагогічної діяльності;
- формування професійного мислення студентів, набуття ними досвіду творчого використання психолого-педагогічних знань для вирішення конкретних завдань навчально-професійної та майбутньої діяльності;
- сприяння професійному самовизначенню та набуттю здобувачами вищої освіти професійно-педагогічної ідентичності через усвідомлення психолого-педагогічних особливостей педагогічної діяльності та передумов її опанування.

2.2 Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити:

ОК6. Здоров'язбереження та психологічна безпека

ОК8. Філософія

ОК10.Анатомія та фізіологія людини

Постреквізити:

ОК3.Основи менеджменту

Формат проведення дисципліни

Заняття проводяться в змішаному форматі (в аудиторії й онлайн), синхронно й асинхронно (зустріч в аудиторії чи Гугл-класі, або самостійне вивчення матеріалу та виконання завдань).

Під час навчання використовуються наступні форми та методи: проблемна лекція, технологія розвитку критичного мислення (трифазова модель виклик-осмислення-міркування), презентації, бесіди і дискусії, схеми, відео матеріали, навчальні фільми, виконання практичних завдань і індивідуально-дослідних завдань.

Віртуальне навчальне середовище, яке використовуватиметься у разі роботи в дистанційному режимі на єдиній платформі Google Suite Education; через Google Classroom.

У дистанційному режимі лекції / практичні / семінарські заняття будуть проведені за допомогою програм електронної комунікації Google Meet.

Поточна комунікація з викладачем здійснюється через Classroom, корпоративну пошту, а також у месенджерах Telegram і Viber.

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми

ІК1 Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми професійної діяльності фізичного терапевта з

відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем, які забезпечують активність та участь осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК07. Здатність до міжособистісної взаємодії.

СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії.

СК 05. Здатність, під supervізією фізичного терапевта, ефективно реалізовувати програму фізичної терапії відповідно до функціональних можливостей пацієнта/клієнта.

4. Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми

РН 03. Дотримуватися етики професійного спілкування, діяти етично дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

РН 07. Застосовувати знання медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних аспектів у практиці фізичної терапії; виявляти та враховувати зв'язки різних елементів.

РН 16. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, зокрема у мультидисциплінарній команді.

Шифр ПР	Програмні результати навчання	Методи навчання	Засоби діагностики/методи оцінювання
<i>ПР3</i>	Дотримуватися етики професійного спілкування, діяти етично дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	Лекційні заняття семінарські заняття аналізом і етичних дискусій обговорення прикладів взаємодії з людьми самостійне опрацювання навчальних матеріалів	Оцінювання реферату, захист презентацій, усні опитування, тестовий контроль засвоєння теоретичних положень
<i>ПР7</i>	Застосовувати знання медико-біологічних, психолого-	Пояснення	Участь у дискурсах,

	педагогічних, соціальних аспектів у практиці фізичної терапії; виявляти та враховувати зв'язки різних елементів	Дискусія за результата обговорення проблеми	захист презентацій, есе Складання словника Тести
<i>ПР16</i>	Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, зокрема у мультидисциплінарній команді.	Методи проблемно-орієнтованого навчання Трифазна модель розвитку критичного мислення Практичні заняття	Аналіз конкретних ситуацій , проблемні завдання тестовий контроль

5. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма навчання				
	усього годин	у тому числі			
Л		Сем	Пр	СР	
1	2	3	4	5	6
МОДУЛЬ 1. Науково-теоретичні засади психології як науки.	50	6	6	4	34
Тема 1.1. Педагогіка та психологія як науки Поняття про предмет, об'єкт та задачі психології. Основні галузі психології. Зв'язок психології з іншими науками. Основні етапи розвитку психології. Донауковий, філософський, науковий етапи розвитку психологічних знань. Методи психологічних досліджень, їх загальна характеристика. Педагогіка як наука про навчання, освіту, виховання й розвиток підростаючих поколінь. Виникнення педагогіки як науки. Об'єкт, предмет і основні завдання педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками та її структура. Суть нової методології педагогіки. Основні категорії педагогіки: освіта, навчання, виховання, розвиток. Педагогічні цінності. Суть педагогічної діяльності, основні види, специфіка.	10	1	1	-	8
Тема 1.2. Психічні процеси. Сенсорно-перцептивний рівень пізнання Характеристика пізнавальних процесів. Відчуття як первинна форма відображення дійсності. Характеристика аналізаторів. Види відчуттів.	10	1	1	-	8

1	2	3	4	5	6
<p>Властивості відчуттів. Сприймання. Формування образів у сприйманні. Види сприймань. Властивості сприймання. Розвиток сприймання та відчуттів пацієнта/клієнта.</p>					
<p>Тема 1.3. Раціональні форми пізнання. Пам'ять і увага. Мислення і уява</p> <p>Поняття про пам'ять. Характеристика процесів пам'яті: запам'ятовування, зберігання, відтворення та забування. Характеристика видів пам'яті (за характером психічної активності, залежно від характеру перебігу процесів пам'яті, за тривалістю зберігання інформації). Індивідуальні розбіжності, мнемонічні прийоми. Загальна характеристика уваги. Види уваги. Функції уваги. Основні властивості уваги: обсяг, розподіл, концентрація, стійкість, переключення. Індивідуальні особливості уваги пацієнта/клієнта.</p> <p>Поняття про уяву. Види уяви. Головні властивості, прийоми створення образів уяви: аглютинація, аналогія, акцентування, гіперболізація та інші.</p> <p>Мислення: операційні компоненти. Психологічна сутність мислення. Розумові дії. Мислительні операції (порівняння, аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, класифікація, систематизація). Результати процесу мислення (поняття, судження, міркування і умовисновки). Види мислення. Розв'язання розумових задач та індивідуальні особливості мислення.</p>	10	2	2	-	6
<p>Тема 1.4. Індивідуально-психологічні властивості особистості.</p> <p>Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність» та співвідношення між ними. Мотиваційно-потребова сфера особистості. Спрямованість особистості. Світогляд. Самосвідомість особистості Психологічна структура особистості. Теорії особистості.</p> <p>Темперамент. Теорії темпераменту. Типи темпераменту: сангвінічний, флегматичний, холеричний, меланхолічний. Характер. Взаємозв'язок характеру і темпераменту.</p> <p>Поняття про задатки, здібності. Загальні та спеціальні здібності</p> <p>Структура здібностей. Обдарованість, талант, геніальність</p>	10	1	1	4	4
<p>Тема 1.5. Емоційно-вольова сфера людини</p> <p>Емоції, почуття, емоційні стани. Види, функції, форми прояву емоцій. Почуття. Вираження емоцій і почуттів. Форми переживання емоцій і почуттів: настрій, афект, стрес, фрустрація, пристрасть. Емоційні особливості</p>	10	1	1	-	8

1	2	3	4	5	6
<p>особистості. Засоби регуляції емоційних станів пацієнта/клієнта.</p> <p>Поняття про волю. Специфіка волі. Етапи вольового акту. Вольова дія, вольове зусилля. Прості і складні вольові дії. Вольові якості особистості: цілеспрямованість, рішучість і сміливість, наполегливість, витримка та самовладання, самостійність, ініціативність. Формування вольових якостей клієнта. Безвілля, його причини та боротьба з ним</p>					
<p>МОДУЛЬ 2. Психологічні основи навчання та виховання.</p>	40	4	4	6	26
<p>Тема 2.1. Сутність і принципи навчання.</p> <p>Дидактика – теорія і практика навчання. Педагогічна характеристика процесу навчання. Теоретичне і практичне навчання людини. Основні функції навчання: навчальна, виховна, розвиваюча.</p> <p>Викладання – учіння. Сучасні дидактичні концепції в освіті. Психолого-педагогічні закономірності опанування знаннями, навичками та вміннями: асоціативно-рефлекторна та концепція поетапного формування розумових дій.</p> <p>Поняття про принципи навчання. Принципи і правила навчання. Характеристика системи та змісту принципів навчання. Взаємозв'язок принципів навчання. Особливості реалізації дидактичних принципів у конкретних предметних методиках.</p>	10	1	1	4	4
<p>Тема 2.2. Методична система навчання.</p> <p>Сутність і зміст методичної системи навчання. Поняття про методи навчання та їх систему. Класифікація методів навчання. Характеристика методів організації та самоорганізації навчально – пізнавальної діяльності. Педагогічні умови ефективності теоретичних і практичних методів навчання. Особливості використання методу демонстрації (показу). Специфіка самостійної роботи.</p> <p>Сутність і методи проблемного навчання. Навчальна та проблемна ситуація. Розвиток творчого мислення та пізнавальних інтересів учня.</p> <p>Методи стимулювання і мотивації пацієнта. Творчий підхід до використання методів навчальної роботи.</p>	10	1	1	2	6
<p>Тема 2.3. Процес виховання: суть, зміст, принципи.</p> <p>Методологічні засади процесу виховання людини. Процес виховання: широке та вузьке значення. Процес виховання як система. Педагогічна характеристика процесу виховання, його структура та функції.</p>	10	1	1	-	8

1	2	3	4	5	6
Закономірності процесу виховання. Поняття про зміст виховання, його особливості. Основні напрями виховання та можливості їх реалізації у виховному процесі. Умови та шляхи забезпечення єдності складових частин виховного процесу. Основні принципи виховання та їх характеристика. Система принципів виховання, педагогічні умови та шляхи їх реалізації. Самовиховання як спонукальна сила розвитку особистості. Напрями і засади самовиховання. Самооцінка і самоконтроль. Управління самовихованням особистості.					
Тема 2.4. Система методів виховання людини. Поняття про методи виховання. Загальна характеристика методів виховання. Класифікація методів виховання людини. Методи усвідомлення цінностей суспільства. Методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки. Методи стимулювання діяльності та поведінки. Методи педагогічної підтримки. Педагогічні умови ефективності використання методів виховання. Вибір методів виховання та взаємозв'язок між методами виховання. Особливості методів діагностики вихованості.	10	1	1	-	8
РАЗОМ <i>годин</i>	90	10	10	10	60
<i>кредитів</i>	3				
<i>Підсумковий (семестровий) контроль</i>	<i>залік</i>				

5.1 Тематика семінарських занять

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
1.	Тема 1.1.-1.2. Педагогіка та психологія як науки. Сенсорно-перцептивний рівень пізнання Семінарське заняття №1 Мета заняття: вивчити специфіку сфери застосування знань з педагогіки та психології у контексті взаємодії з клієнтом та набуття навичок людиною соціокультурного досвіду Зміст заняття: 1. Особливості психології і педагогіки як науки . 2. Що є об'єктом та предметом психології і педагогіки? Як розглядає психологічна наука поняття психіки людини? 3. Які є проблеми вирішує психологія і педагогіка та ймовірні шляхи їх розв'язання. Психологічна структура особистості. 4. Характеристика відчуття, сприймання та уваги в реабілітаційної діяльності.	2

П/н	Теми семінаських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
2.	<p>Тема 1.3. Раціональні форми пізнання. Пам'ять і увага. Мислення і уява</p> <p>Семінарське заняття №2</p> <p>Мета заняття: визначити раціональні форми пізнання, Надати характеристику основних пізнавальних процесів.</p> <p>Зміст заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика видів пам'яті (за характером психічної активності, залежно від характеру перебігу процесів пам'яті, за тривалістю зберігання інформації). 2. Загальна характеристика уваги. Індивідуальні особливості уваги пацієнта/клієнта. 3. Поняття про уяву. Головні властивості, прийоми створення образів уяви: аглютинація, аналогія, акцентування, гіперболізація та інші. 4. Мислительні операції (порівняння, аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, класифікація, систематизація). Індивідуальні особливості мислення. 	2
3.	<p>Тема 1.4.-1.5. Індивідуально-психологічні властивості особистості.</p> <p>Семінарське заняття №3</p> <p>Мета заняття: надати характеристику психологічної структури особистості, розвинути навички професійного аналізу її структурних компонентів.</p> <p>Зміст заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мотиваційно-потребова сфера особистості. 2. Психологічна структура особистості. 3. Характер. Взаємозв'язок характеру і темпераменту. 4. Емоційні особливості особистості. Засоби регуляції емоційних станів пацієнта/клієнта. 5. Аналіз конкретних ситуацій формування вольових якостей клієнта 	2
4.	<p>Тема 2.1.-2.2. Сутність і методи навчання.</p> <p>Семінарське заняття №4</p> <p>Мета заняття: розвинути навички професійного аналізу процесу навчання та опанування знаннями, навичками та вміннями клієнта та визначити умови ефективності теоретичних і практичних методів навчання.</p> <p>Зміст заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічна характеристика процесу навчання. Теоретичне і практичне навчання людини. 2. Психолого-педагогічні закономірності опанування знаннями, навичками та вміннями: асоціативно-рефлекторна та концепція поетапного формування розумових дій. 3. Поняття про методи навчання та їх систему. Педагогічні умови ефективності теоретичних і практичних методів навчання. 4. Методи стимулювання і мотивації пацієнта. 	2

П/н	Теми семінаських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
5.	<p>Тема 2.3.-2.4. Процес виховання: суть, зміст, методи. Семінарське заняття №5</p> <p>Мета заняття: навчити обирати доречні методи оцінювання (інтерв'ю, спостереження, тести, шкали) та пов'язувати результати оцінювання з цілями ерготерапевтичного втручання.</p> <p>Зміст заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні напрями виховання та можливості їх реалізації у виховному процесі. 2. Система принципів виховання, педагогічні умови та шляхи їх реалізації. 3. Класифікація методів виховання людини. 4. Педагогічні умови ефективності використання методів виховання. 5. Ситуаційні кейси: вибір виховних підходів до конкретного клієнта (дитина, дорослий, людина похилого віку, низька мотивація, сімейний тиск). 	2

5.2 Тематика практичних занять

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
1.	<p>Тема 1.4. Індивідуально-психологічні властивості особистості. Практичне заняття № 1-2</p> <p><i>Мета</i> заняття: сформувати початкові практичні уявлення про індивідуально-психологічні властивості особистості та вміння визначати їх в конкретних методиках.</p> <p><i>Зміст</i> заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підхід до особистості з позиції факторного аналізу. 2. Ієрархічна модель структури особистості в теорії Г. Айзенка. 3. Інтроверсія – екстраверсія. Нейротизм – стабільність. 4. Розкрити поняття та властивості особистісних конструктів (Дж.Келлі). 	4
2.	<p>Тема 2.1. Сутність і принципи навчання. Практичне заняття № 3-4.</p> <p><i>Мета</i> заняття: закріпити вміння застосовувати принципи навчання під час проведення навчальних занять.</p> <p><i>Зміст</i> заняття:</p> <p>Дидактична гра «Встановлення відповідності між принципами навчання та правилами їх реалізації в навчальному процесі»</p>	4
3.	<p>Тема 2.2. Методична система навчання. Практичне заняття № 5.</p>	2

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	<p>Мета заняття: сформувати навички використання методів навчання прі проведенні занять.</p> <p>Зміст заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати виступ до 10 хвилин, у якому необхідно реалізувати всі принципи навчання. 2. Бути готовим запропонувати свій варіант виступу на занятті. 3. Провести аналіз проведеного заняття. 	

5.3 Тематика лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені.

5.4 Тематика самостійної роботи здобувачів

п/н	Зміст навчального матеріалу	Вид діяльності	Кількість годин
1	Тема 1.1. Педагогіка та психологія як науки	Самостійне опрацювання лекційного матеріалу; підготовка конспекту з основних понять педагогіки і психології, складання термінологічного словника; підготовка до усного опитування на семінарському занятті	8
2	Тема 1.2. Психічні процеси. Сенсорно-перцептивний рівень пізнання	Опрацювання навчально-методичних матеріалів з теми, аналіз практичних ситуацій; підготовка есе з подальшим представленням і обговоренням на семінарському занятті	8
3	Тема 1.3. Раціональні форми пізнання. Пам'ять і увага. Мислення і уява	Аналіз навчальних матеріалів щодо раціональних форм пізнання; підготовка мультимедійної презентації з теми, підготовка виступів з подальшим обговоренням на семінарському занятті.	6
4	Тема 1.4. Індивідуально-психологічні властивості особистості.	Самостійне опрацювання тестових завдань; виконання практичної роботи з формування профілю особистості на основі запропонованого кейсу; підготовка до практичного заняття.	4
5	Тема 1.5. Емоційно-вольова сфера людини	Опрацювання лекційного та семінарського матеріалу; виконання практичної роботи з добору методів оцінювання емоційно-вольової сфери людини; підготовка до тестового контролю	8
6	Тема 2.1. Сутність і	Аналіз навчальних джерел щодо правил	4

	принципи навчання.	реалізації принципів навчання; виконання практичної роботи з розроблення рекомендацій підбору допоміжних засобів; підготовка ситуаційних кейсів	
7	Тема 2.2. Методична система навчання.	Аналіз навчальних джерел щодо адаптації середовища; виконання практичної роботи з розроблення рекомендацій з модифікації середовища та підбору допоміжних засобів; підготовка ситуаційних кейсів	6
8	Тема 2.3. Процес виховання: суть, зміст, принципи.	Аналіз кейсів, симуляція конфліктної ситуації, відпрацювання навичок активної виховної дії, емпатії, конструктивного зворотного зв'язку.	8
9	Тема 2.4. Система методів виховання людини.	Аналіз першоджерел. аналіз практичних ситуацій, симуляція конфліктної педагогічної ситуації, реферат, доповіді, есе.	8
	ВСЬОГО		60

6. Інформація про індивідуальне завдання

Робочою програмою навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія» передбачено виконання індивідуальних навчальних завдань як складової поточного контролю результатів навчання. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення та систематизацію теоретичних знань з педагогіки і психології, формування у студентів систематизованих психолого-педагогічних уявлень та практичних умінь здійснювати психологічний супровід навчально-виховної діяльності, а також розвиток здатності ефективно застосовувати наукові підходи у навчально-професійних ситуаціях.

Індивідуальні навчальні завдання виконуються у формах реферату, тематики семінарських і практичних занять та програмних результатів навчання.

6.1 Завдання до практичних робіт

1. Концепція поетапного формування розумових дій.
2. Учбова діяльність як специфічний вид діяльності.
3. Психолого-педагогічний експеримент.
4. Психологічний аналіз методу заохочення у вихованні.
5. Психологічна характеристика внутрішніх мотивів учбової діяльності.
6. Формування учбової мотивації.
7. Причини шкільної неуспішності. Шляхи її запобігання.

8. Особистісно-діяльнісний підхід як основа організації освітнього процесу.
9. Розвиваюче навчання у вітчизняній освітній системі.
10. Вікова характеристика суб'єктів учбової діяльності.
11. Проблемне навчання і розвиток мотивів учбової діяльності.
12. Психологічні механізми навчання.
13. Провідні фактори виховання.
14. Навчання і розвиток.
15. Здібності в структурі суб'єкта педагогічної діяльності.

6.2 Орієнтовні теми рефератів

Тематика рефератів

Варіант 1

1. Основні методи виховання.
2. Розкрити основні особливості уяви як психічного процесу. Уява і творчість

Варіант 2

1. Педагогічна характеристика виховання.
2. Галузі психологічної науки.

Варіант 3

1. Педагогічна культура.
2. Визначити цілі і завдання психології як науки

Варіант 4

1. Психолого-педагогічні теорії оволодіння знаннями, навичками та вміннями.
2. Загальна характеристика пізнавальних процесів.

Варіант 5

1. Протиріччя педагогічного процесу і можливості їх вирішення.
2. Основні напрями розвитку психології та їх характеристика.

Варіант 6

1. Визначити характеристики процесу відчуття. Види відчуттів
2. Основні завдання педагогіки.

Варіант 7

1. Навести приклади класифікацій сприймань.
2. Педагогічна майстерність.

Варіант 8

1. Методологічні основи змісту навчання та виховання.
2. Тестування як метод вивчення психіки. Вимоги до проведення тестування.

Варіант 9

1. Проаналізувати взаємозв'язок мислення і мови.

2. Майстерність педагогічного спілкування.

Варіант 10

1. Керівництво самовихованням особистості.
2. Структура вольового акту. Фактори формування вольових якостей.

Варіант 11

1. Охарактеризувати поняття волі в психології. Воля як регуляція психічної активності людини
2. Предмет педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Варіант 12

1. Охарактеризувати увагу як психічний процес, властивість та стан.
2. Основні шляхи формування педагогічної культури..

Варіант 13

1. Умови та шляхи забезпечення єдності складових частин виховного процесу.
2. Проаналізувати зв'язок темпераменту і характеру. Характер: сутність і структура.. Умови становлення і розвитку характеру.

Варіант 14

1. Охарактеризувати основні типи темпераменту.
2. Характеристика проблемного навчання.

Варіант 15

1. Стрес і шляхи його подолання.
2. Типові варіанти відносин у сім'ї. причини сімейних конфліктів та їх профілактика.

Варіант 16

1. Пам'ять як психічний процес. Охарактеризувати структурні елементи мнемічних процесів.
2. Поняття про методи навчання та їх систему. Правила та прийоми ефективності учбової діяльності.

Варіант 17

1. Визначити види емоційних станів людини.
2. Методи стимулювання: заохочення, покарання.

Варіант 18

1. Характеристика психолого-педагогічних якостей керівника.
2. Структура емоційної сфери людини.

Варіант 19

1. Характеристика педагогічної майстерності як основної складової частини педагогічної культури.
2. Загальна характеристика методів психології.

Варіант 20

1. Протиріччя педагогічного процесу і можливості їх вирішення.

2. Методологічні принципи загальної психології.

Варіант 21

1. Сприймання як пізнавальний процес. Дати характеристику основним властивостям процесу сприймання.
2. Педагогічна майстерність.

Варіант 22

1. Методологічні основи змісту навчання та виховання.
2. Основні напрями розвитку психології та їх характеристика.

Варіант 23

1. Рівень розвитку психіки і форми поведінки тварин.
2. Майстерність педагогічного спілкування.

Варіант 24

1. Керівництво самовихованням особистості.
2. Виникнення і розвиток свідомості. Структура свідомості. Свідоме і несвідоме.

Варіант 25

1. Умови та шляхи забезпечення єдності складових частин виховного процесу.
2. Мислення як пізнавальний процес і процес розв'язання завдань. Дати характеристику головним властивостям мислення.

6.3 Орієнтовні теми презентацій

1. Механізми та прийоми виховання.
2. Теорії виховання
3. Проблема збереження психологічного та фізичного здоров'я
4. Динаміка мотивів при засвоєнні моральних норм.
5. Конфліктні педагогічні ситуації та стратегії поведінки в конфлікті.
6. Складання програми проведення формувального експерименту.
7. Проведення психологічного аналізу проведення заняття.
8. Проведення самоаналізу особливостей організації власної навчальної діяльності.
9. Психологічний аналіз впливів вихователя та вчинків дітей.
10. Діагностика професійних та індивідуально-психологічних якостей особистості.

11. Психологічний аналіз особливостей педагогічного спілкування.

12. Вивчення потреб і завдань освіти у контексті діяльності психологічної служби.

13. Розробка програми корекції важковиховуваності (або неуспішності) школяра.

14. Розробка програми роботи з дітьми різних типів темпераменту.

7.Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання:

Для реалізації навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія» використовується сукупність навчальних, інформаційних та технічних засобів, що забезпечують ефективне засвоєння теоретичного матеріалу й формування практично орієнтованих умінь здобувачів вищої освіти.

У процесі навчання застосовуються друковані та електронні навчально-методичні матеріали, зокрема конспекти лекцій, методичні рекомендації до семінарських і практичних занять, дидактичні матеріали, збірники ситуаційних кейсів, схеми та алгоритми психолого-педагогічного процесу. Для ілюстрації змісту дисципліни використовуються мультимедійні презентації, навчальні відеоматеріали та візуальні приклади, що відображають особливості заняттєвого підходу, методів оцінювання.

Матеріально-технічне забезпечення включає навчальні аудиторії, обладнані мультимедійними засобами (комп'ютер, мультимедійний проєктор, екран), що дозволяє проводити лекційні, семінарські й практичні заняття з використанням сучасних освітніх технологій. Під час практичних занять використовуються демонстраційні матеріали, навчальні макети, приклади допоміжних засобів та ілюстративні матеріали, необхідні для відпрацювання елементів психолого-педагогічної діяльності.

Інформаційно-освітню підтримку навчального процесу забезпечують електронні ресурси та онлайн-платформи, зокрема віртуальне навчальне середовище, яке використовується для розміщення навчальних матеріалів, завдань для самостійної роботи та організації зворотного зв'язку. Для підготовки індивідуальних завдань здобувачі вищої освіти залучають електронні бібліотеки, наукові та професійні ресурси з психології та педагогіки, що сприяє формуванню навичок самостійного пошуку та аналізу фахової інформації.

Застосування зазначених засобів навчання створює належні умови для досягнення програмних результатів навчання, розвитку

професійного мислення та підготовки здобувачів вищої освіти до подальшої практичної діяльності .

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення:

- 1) Силабус дисципліни
- 2) Робоча програма
- 3) Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та самостійної роботи
- 4) Перелік основної й додаткової літератури вказано в робочій програмі.

8. Політика дисципліни

Політика щодо	Зміст політики
Політика щодо академічної доброчесності	Під час опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають діяти відповідально та доброчесно, дотримуючись загальноприйнятих академічних норм. Усі види навчальних завдань виконуються особисто здобувачем і повинні відображати його власні знання, уміння та рівень сформованості аналітичного мислення. Використання недоброчесних практик, зокрема плагіату чи несанкціонованого запозичення результатів, є підставою для відмови в зарахуванні відповідної роботи.
Використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань з дисципліни	Застосування інструментів штучного інтелекту допускається виключно з орієнтаційною або допоміжною метою, зокрема для попереднього ознайомлення з темою чи уточнення окремих понять. Остаточне виконання завдань, формулювання висновків і представлення результатів має бути наслідком самостійної роботи здобувача вищої освіти.
Використання матеріалів з джерел відкритого доступу	Під час підготовки навчальних робіт дозволяється звертатися до відкритих інформаційних ресурсів, електронних бібліотек і наукових платформ за умови належного посилання на використані джерела. Усі запозичення мають бути коректно оформлені з дотриманням вимог академічної культури.
Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології	Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися етичних норм професійної поведінки, правил внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти та принципів взаємної поваги. Недопустимими є прояви дискримінації, некоректної комунікації або порушення професійної етики в навчальному середовищі.
Відвідування	Присутність на лекційних, семінарських і практичних заняттях є важливою умовою успішного опанування дисципліни. У разі неможливості бути присутнім з

Політика щодо	Зміст політики
	поважних причин здобувач вищої освіти повинен завчасно повідомити викладача та виконати визначені форми відпрацювання навчального матеріалу.
Дедлайни	Виконання навчальних завдань здійснюється у строки, встановлені робочою програмою дисципліни або визначені викладачем. Недотримання встановлених термінів без об'єктивних причин може вплинути на результати оцінювання або стати підставою для незарахування роботи.
Визнання та перезарахування здобувачу результатів навчання з навчальної дисципліни	Результати навчання, здобуті здобувачем в інших закладах вищої освіти чи в межах програм академічної мобільності, можуть бути визнані та перезараховані відповідно до чинних нормативних документів і процедур, що діють в Університеті.
Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті	Результати навчання, отримані в процесі неформальної або інформальної освіти, можуть бути враховані за умови їх відповідності програмним результатам дисципліни та відповідно до встановленого в Університеті порядку.
Порядок відпрацювання пропущених занять	Заняття, пропущені з поважних причин, підлягають відпрацюванню шляхом виконання індивідуально визначених завдань або їх усного чи письмового захисту у строки, погоджені з викладачем.
Оцінювання	Визначення рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється на основі прозорих і затверджених критеріїв оцінювання, з урахуванням результатів поточного та підсумкового контролю, передбачених робочою програмою дисципліни.

9. Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача

9.1 Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни, та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.

Контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з дисципліни «Педагогіка і психологія» здійснюється впродовж усього періоду навчання та має поетапний і комплексний характер. Він спрямований на перевірку рівня засвоєння теоретичних основ ерготерапії, сформованості практичних умінь і навичок професійної діяльності, а також здатності здобувачів застосовувати отримані знання під час аналізу професійно орієнтованих ситуацій.

Поточний контроль реалізується під час лекційних, семінарських і практичних занять та охоплює різні форми оцінювання. Зокрема, використовуються усні опитування на семінарських заняттях з метою перевірки розуміння ключових понять, а також уміння аргументовано висловлювати власну позицію з фахових питань.

Оцінювання самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами виконання реферату, підготовленого відповідно до тематики дисципліни, а також захисту мультимедійних презентацій, що відображають здатність узагальнювати навчальний матеріал, аналізувати сучасні підходи та презентувати результати власної роботи.

Практичні роботи передбачають виконання завдань професійного спрямування, пов'язаних з аналізом заняттєвої діяльності, оцінюванням функціональних можливостей людини, плануванням навчально-виховної діяльності і розв'язанням практичних ситуацій. Результати практичних робіт оцінюються з урахуванням повноти виконання завдань, логіки викладення матеріалу та обґрунтованості запропонованих рішень.

Для перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу кожного модуля застосовується програмований контроль у формі тестування. Модульні тести дозволяють оцінити системність знань здобувачів вищої освіти та рівень сформованості програмних результатів навчання.

Формою підсумкового (семестрового) контролю з дисципліни «Педагогіка і психологія» є залік. Підсумкова оцінка формується на основі результатів поточного контролю з урахуванням виконання та захисту всіх передбачених робочою програмою видів навчальної діяльності.

9.2 Методи контролю та оцінювання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія» застосовується система методів контролю та оцінювання, спрямована на комплексну перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних положень педагогіки і психології, сформованості практичних умінь і навичок професійної діяльності, а також здатності аналізувати заняттєві проблеми клієнтів і обґрунтовувати психолого-педагогічні рішення.

Основними методами контролю є усне опитування під час семінарських занять, яке дозволяє оцінити розуміння базових понять педагогіки і психології, логіку міркувань та вміння аргументовано відповідати на запитання. Усні відповіді доповнюються аналізом активності здобувачів у дискусіях, роботі з навчальними прикладами та ситуаційними кейсами.

Оцінювання практичної складової здійснюється за результатами виконання практичних робіт професійного спрямування, що передбачають аналіз практичних ситуацій, визначення заняттєвих потреб людини, добір методів оцінювання та планування педагогічних втручань. Під час перевірки практичних робіт враховується повнота виконання завдань, обґрунтованість

прийнятих рішень, логічність викладення матеріалу та коректність використання фахової термінології.

Значне місце в системі оцінювання посідає перевірка результатів самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти, зокрема оцінювання реферату та захист мультимедійних презентацій. Ці методи дають змогу визначити рівень здатності здобувачів узагальнювати навчальний матеріал, працювати з фаховими джерелами, представляти власні висновки та аргументувати професійну позицію.

Для контролю засвоєння теоретичного матеріалу кожного змістового модуля застосовується програмований контроль у формі тестування. Тестові завдання спрямовані на перевірку системності знань, розуміння ключових понять і логіки навчально-виховного процесу.

Поєднання зазначених методів контролю та оцінювання забезпечує об'єктивність і прозорість визначення навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, а також дозволяє всебічно оцінити рівень сформованості програмних результатів навчання з дисципліни «Педагогіка і психологія».

Критерії оцінювання для кожного виду робіт

Оцінювання результатів *поточної роботи* (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи здобувачів) проводити за критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

Критерії оцінювання захисту доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті:

3 бали – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання.

2 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, може не вистачати аргументації в поясненнях. Допускаються несуттєві неточності.

1 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом. Має суттєві помилки у відповіді.

Критерії оцінювання доповнення / участі в дискусіях:

2 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

Критерії оцінювання презентації, доповідей, есе, рефератів

Презентація, доповідь, есе, реферат – це наочне представлення результатів самостійної роботи здобувача з опрацювання обраної теми, питання, завдання тощо. Мета презентації – набуття здобувачем

навичок з аналізу інформації та наочного представлення результатів дослідження. Критерії оцінювання наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання презентації, доповіді, есе, реферату

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
<i>3 бали</i>	Всі частини пов'язані з метою і предметом дослідження та містять важливі твердження за темою дослідження	Результати дослідження узагальнюються з метою формулювання важливих і значущих висновків за темою дослідження	Матеріал має в основі ключові положення, які повністю розкривають тему дослідження	Дослідження надає інформацію в логічній послідовності і завершується викладенням важливих моментів дослідження
<i>2 бали</i>	Матеріал містить важливі твердження за темою дослідження, але містить не відповідну темі інформацію	Деякі висновки є недостатньо обґрунтованими	Дослідження має в основі декілька ключових положень, однак вони перевантажені інформацією	Дослідження має певну непослідовність викладу теми дослідження
<i>1 бал</i>	Матеріал має опосередковане відношення до теми дослідження	Висновки є нелогічними або недостатньо обґрунтованими	У ключових положеннях відчувається нестача інформації, що необхідна для поточення висновків	Дослідження має непослідовність у викладі теми

Критерії оцінювання практичних завдань:

4 бали - здобувач у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову, додаткову літературу та інформаційні ресурси, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження;

3 бали - здобувач у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

2 бали - в цілому володіє матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на

необхідну літературу, наявні суттєві неточності;

0-1 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповідях чи в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань самостійної роботи.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів **підсумкового (семестрового) контролю**, є такі:

- виконання всіх *видів навчальної роботи*, що передбачені програмою навчальної дисципліни;

- глибина і характер *знань* навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;

- *характер відповідей* на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

- вміння *застосовувати* теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

- вміння аналізувати *достовірність* одержаних результатів

9.3 Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми здобуття освіти та форми підсумкового (семестрового) контролю.

Розподіл балів за видами діяльності

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за семестр	Форма контролю
Усне опитування на семінарських заняттях	3	8	24	Залік
Підготовка презентацій	5	2	10	
Підготовка рефератів	5	1	5	
Практична робота (ситуативний кейс)	5	4	20	
Захист есе, презентацій на семінарських заняттях	3	3	9	
Тестування	13	2	26	
Додаткові бали за участь в студентських конференціях, круглих столах, тощо	6	1	6	
Разом			100	
Розрахунок балу за залік : $24+10+5+20+9+26+6 = 100$				

9.4 Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті

Значення оцінки

За шкалою ECTS	Відсоток студентів, що звичайно досягають відповідної оцінки	Визначення	За національною системою	За системою ВНЗ
A	10	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	"Відмінно "	90-100
B	25	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище за середній рівень з декількома помилками	"Добре"	80-89
C	30	ДОБРЕ – загалом, правильна робота з деякою кількістю грубих помилок	" Добре "	75-79
D	25	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	" Задовільно "	66-74
E	10	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	" Задовільно "	60-64
FX	—	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати, перш ніж одержати залік	"Незадовільно " з можливістю перездачі	30-59
F	—	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	" Незадовільно " з обов'язковим повторним вивченням курсом	0-29

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Варій М. Й. Основи психології і педагогіки: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій, В. Л. Ортинський [2-ге вид.]. К.: Центр учбової літератури, 2019. 376 с.
2. Власова О. І. Педагогічна психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, 2023. 480 с. Режим доступу: <http://lecture.in.ua/vlasova-oi-pedagogichna-psihologiya-navch-posibnik-klibide.html>
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Вид. центр „Академія”, 2007. 576с
4. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. 165с.
5. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: навчальний посібник / Н.Є.Мойсеюк. К., 2007. 656с.
6. Новікова Ж.М. Педагогічна психологія. Львів: Львівська політехніка, 2022.148 с

7. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки : Посібник. Київ : Академвидав, 2023. 504 с.

Додаткова література

1. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С. Корольчука. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2016. 400 с.
2. Вікова та педагогічна психологія: Навч.посіб. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. К.: Просвіта, 2018. 416 с.
3. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) [Електроннийресурс] : навчальний посібник 2-ге видання / В. П. Кутішенко. Електрон.текстові дан. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 128 с.
4. Пузирьов Є.В. Методи виховного впливу на особистість у кризовому стані. Теоретичні та практичні аспекти соціально-психологічного супроводу особистості в умовах кризи : монографія / О. В. Дробот, І. М. Біла, О. В. Костюченко та ін. ; за наук. ред. проф. О. В. Дробот. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024.С. 275-297
5. Пузирьов Є. В., Митус В. І. Психологічна готовність студентів до професійної діяльності в умовах воєнного стану в Україні. *Вчені записки Таврійського Національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*, 2025. Т.36 (75) № 3. С.190-195.

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека Національної бібліотеки України ім.В.І.Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Інститут психології імені Г.С. Костюка. Національної Академії педагогічних наук України. Режим доступу: <http://psychology-naes-ua.institute/>
3. Студентська бібліотека «Читалка» Режим доступу. <http://chitalka.net.ua/>.
4. Електронний підручник із педагогічної психології Київського університету імені Бориса Грінченка) http://www.ido.rudn.ru/psychology/pedagogical_psychology/

Питання до заліку.

- 1 Загальна психологія як наука. Галузі психологічної науки.
- 2 Визначити цілі і завдання психології як науки
- 3 Становлення психології як науки. Основні напрями розвитку психології та їх характеристика.
- 4 Методологічні принципи загальної психології. Принцип детермінізму, системності, випереджального відображення дійсності, єдності свідомості й діяльності
- 5 Загальна характеристика методів психології.
- 6 Рівень розвитку психіки і форми поведінки тварин.
- 7 Виникнення і розвиток свідомості. Структура свідомості. Свідоме і несвідоме.
- 8 Загальна характеристика пізнавальних процесів.
- 9 Визначити характеристики процесу відчуття. Види відчуттів
- 10 Сприймання як пізнавальний процес. Дати характеристику основним властивостям процесу сприймання. Навести приклади класифікацій сприймань. Умови розвитку чуттєвих форм пізнання дійсності
- 11 Охарактеризувати увагу як психічний процес, властивість та стан. Можливості управління увагою
- 12 Пам'ять як психічний процес. Охарактеризувати структурні елементи мнемічних процесів. Функції пам'яті.
- 13 Розкрити основні особливості уяви як психічного процесу. Уява і творчість.
- 14 Мислення як пізнавальний процес і процес розв'язання завдань. Дати характеристику головним властивостям мислення. Проаналізувати взаємозв'язок мислення і мови. Операції мислення
- 15 Проаналізувати умови та механізми виникнення емоцій і почуттів. Розкрити відмінності між емоціями та почуттями.
- 16 Охарактеризувати структуру емоційної сфери людини. Визначити види емоційних станів.
- 17 Охарактеризувати поняття волі в психології. Воля як регуляція психічної активності людини. Структура вольового акту. Фактори формування вольових якостей.
- 18 Охарактеризувати основні типи темпераменту. Проаналізувати зв'язок темпераменту і характеру. Характер: сутність і структура.. Умови становлення і розвитку характеру.
- 19 Здібності та їх вплив на успішність діяльності. Загальні та спеціальні здібності. Умови розвитку здібностей
- 20 Проаналізувати співвідношення понять: індивід, особистість, індивідуальність.
- 21 Структура особистості. Біологічне і соціальне в структурі особистості.
- 22 Стадії становлення особистості. Рушійні сили формування і розвитку особистості.
- 23 Спрямованість як головний компонент особистості. Ціннісні орієнтації особистості.
- 24 Педагогіка як наука. Предмет педагогіки.
- 25 Основні категорії педагогіки: розвиток, виховання, навчання, освіта.

- 26 Система педагогічних наук.
- 27 Зв'язок педагогіки з іншими науками.
- 28 Цілі навчання і виховання.
- 29 Основні етапи розвитку педагогіки та освіти.
- 30 Сучасна педагогіка у пошуках нової моделі освіти.
- 31 Освіта України на сучасному етапі.
- 32 Закономірності педагогічного процесу.
- 33 Протиріччя педагогічного процесу та можливості їх вирішення.
- 34 Дидактика - теорія і практика навчання.
- 35 Основні принципи дидактики.
- 36 Психолого-педагогічні закономірності оволодіння знаннями, навичками, вміннями.
- 37 Педагогічна характеристика виховання.
- 38 Принципи виховання та їх характеристика.
- 39 Зміст виховання. У мови та шляхи забезпечення єдності складових частин виховного процесу..
- 40 Різноманітність методів навчально-виховного процесу.
- 41 Характеристика теоретичних методів навчання.
- 42 Практичні методи навчання.
- 43 Переваги проблемного навчання.
- 44 Педагогічні вимоги до застосування методів переконання.
- 45 Методи стимулювання: змагання, заохочення, покарання.
- 46 Специфіка педагогічної діяльності.
- 47 Вимоги до діяльності педагога.
- 48 Поняття педагогічної культури та її складові.
- 49 Педагогічна майстерність педагога.
- 50 Майстерність педагогічного спілкування